

Bē Hoa ê Hóe-bú

Tek-hôa

“Nā bô keng-kòe su-sióng khé-bêng, Tâi-ôan kang-lâng bô khó-lêng hoan-sin!”, tī Tōa-tiū-tiāⁿ têng-á-kha, Kiàn-kiông hiaⁿ tú kìⁿ-bīn tiòh án-ne kā góan kiông-tiāu. Thâu-chêng bô jōa hng hia, chiāⁿ-pah ê lô-tōng-chiá kap ūn-tōng kang-chok-chiá teh poaⁿ hêng-tōng-kiók, kin-á-jit in chiūⁿ ke-thâu, beh khòng-gī chu-pún-ka kap chêng-hú chò-hóe pak-siah kang-lâng.

Tī lō-piⁿ khòaⁿ l-ē-á, góan tiòh lī-khui hia, Kiàn-kiông hiaⁿ chio góan kàu hù-kīn l-ê pêng-iú hia chiáh-tê khai-káng; góan kin-á-jit kap i sio-iok, beh thiaⁿ i ê kò-sū.

Tī chháu-tē só-chāi pháíⁿ thàn-chiáh, ko-chit chhim chhut-giáp, Kiàn-kiông hiaⁿ tiòh lī-khui Ka-gī, lái Tâi-pak Tiong-hô “Kok-chè-pái” chiáh thâu-lō. Chit góeh-jit sin-súi chiaⁿ 9 pah khò, thàn--ê tú-tú-á thang kòe-jit. Thè-ngó liáu-āu, pêng-iú ín i kàu Chhiū-nâ-á “Lâm-a Sok-ka” ê ní-chéng-chhiúⁿ, sin-súi ū khah

kôan--tām--pòh--á, khiām-tng ngeh-tō, chiaⁿ khai-sí ū thang khiām kóa chíⁿ.

Tī ní-chéng-chhiúⁿ, i kut-lát chò, jīn-chin óh, kòe bô kúi-tang, gōa-kháu chò káng-tô ê pêng-iú chhiāⁿ i khi kā hōaⁿ kang-tiūⁿ, sui-bóng kui-bô bô “Lâm-a” hiah tōa, m̄-kú chit-ê chhiàng-suh tú-hó hō i liáu-kái án-chóaⁿ keng-êng kóan-lí. Bóe--á, i ka-kī chhut-lái chhòng-giáp, sòe l-tè tē, ēng thih-phiáⁿ tah l-keng kang-tiūⁿ, tiòh án-ne khai-sí chò thâu-ke.

Hit-chūn, tóng-gōa ūn-tōng tng teh khi-pōng, i tiāⁿ-tiāⁿ kang-khòe pàng--teh, chông khi thiaⁿ tóng-gōa chêng-kiàn-tiūⁿ. Hō “Kò-bīn-tháng” chau-that ê Tâi-ôan-lâng, sim-koaⁿ-té ê ut-chut bē-su tī hia chhōe-tiòh chhut-lō. 90 nî-tāi chhō-kī, liên tãi-hák-seng to chē bē tiâu--ah, Tâi-pak ke-thâu ták-put-sī lóng chhiâng-chhiâng-kún, i ē-sái kóng ták-tiūⁿ to kiāⁿ kah kàu, kui sim-koaⁿ chōan-sī Tâi-ôan-lâng CTT(chhut-thâu-thiⁿ) ê òng-bāng.

Tóng-gōa chêng-tī ūn-tōng thiau-chiàn “Kò-bīn-tháng--ê”, kā Tâi-ôan ê siā-hōe-lát ín-tōng--khi--lái, kang-lâng ê ì-sek tit-tiòh khé-hoat, mā m̄ kam-gōan kè-siòk hō lāng thún. Kiàn-kiông hiaⁿ ê kì-tì chin chhim-khek: tī “Lâm-a” tiāⁿ-tiāⁿ to bô mê bô jit ka-pan teh thè thâu-ke thàn-chiⁿ, ní-liāu

koh chiâⁿ tók, chin chē tông-sū sin-thé lóng án-ne hāi-hāi--khì, nā bē kham-tit chò sūi tiòh ē hō lāng sī thâu-lō. Ka-kī chhut-lâi chò liáu-āu, mā bô khah hó-khang. Ē kī-tit khan-chhiú seⁿ gín-á chêng 1 kang, kāng-khóan khut tī kang-tiūⁿ piàⁿ-sì chò; gín-á koh sè-hàn ê sī, tiāⁿ mā ku tī ki-khì piⁿ..á siá siók-tê, ū-sī-á khang-khòe teh kóaⁿ, bô êng tng chhù, 1 ke-hóe-á tiòh chiⁿ tiàm kang-tiūⁿ āu-piah ēng kam-chiah-pan tah ê pāng-keng hioh-khùn. I ê “kai-kip ì-sek” táuh-táuh-á teh hêng-sêng.

Koh bô jōa kú, “Lâm-a Sok-ka” ê tông-sū chò kang-hōe beh cheng-chhú lô-tōng-kôan, i mā tng khì tàu sio-thīn, sim-lāi kī-thāi lô-kang thōan-kiat ê lèk-liōng ē-tàng kái-piàn lô-tōng-chiá ê ūn-miā. Kī-thaⁿ só-chāi kang-lāng ê khòng-cheng-tiūⁿ, i kāng-khóan koan-sim tàu chhut-lát. M̄-kú chham-ú kú--lâi, i hoat-hiān kang-lāng ūn-tōng chóng--sī chha l-khùi, tèk-piát sī nā tú-tiòh sóan-kí, kang-hōe lai-té ūi-tiòh chi-chhī bô kāng lāng sòa khí phui-bīn, sī chin sī-siōng hoat-seng--ê, “Tâi-ôan kang-lāng ūn-tōng ê sè ná ē peh bē--khí--lâi?” Chit-ê bün-tê Kiàn-kiông hiaⁿ it-tit khng tī sim-lāi teh mng ka-kī.

I khai-sí chhōe chheh thák, mā sì-kè chhōe thák-chheh-lāng thó-lūn chheng-kàu, koh it-tit hóan-séng ka-kī 20-30 tang lô-tōng seng-óah ê keng-giām. Kòe-khì tī

kang-tiūⁿ, kang-lāng hiaⁿ-tī su-té-hā koh khah kàn-kiāu, tī chú-kóan bīn-thâu-chêng, ū kúi-ê thâu-khak taⁿ ē kôan--ê? Ūi-tiòh thàn tām-pòh-á ka-pan-hùi, chiâⁿ chē tông-sū kám m̄-sī lóng piàⁿ-sì phō chhiúⁿ-tiúⁿ kap niá-pan? It-poaⁿ kang-lāng lóng chin jīn-miā, koh khah kan-khó koh khah bô háp-lí, chhùi-khí-kin kã--teh keng--lòh--khì, bô, beh tó thó chiáh-png-chiⁿ? In kan-taⁿ ē-tàng pek gín-á piàⁿ-miā thák-chheh, khòⁿ ū chāi-tiāu thák khah kôan--teh, thoat-lí chò-kang-á kai-kip--bô, kóng beh kái-siān lô-tōng tiāu-kiāⁿ, beh óah kah khah ū phín-chit--teh, in siūⁿ to m̄-káⁿ siūⁿ, tiām-tiām chiap-siū chò-kang-á-lāng ê miā.

Kiám m̄-sī ū chin chē ūn-tōng thōan-thé teh koan-sim lô-tōng-chiá ê chhù-kéng? Thán-pèh kóng, Kiàn-kiông hiaⁿ jīn-ūi in tãi-pō-hūn--ê lóng ku-ku pih-pih, ū..ê sī teh sng lī-ek, ū..ê chhòan siūⁿ to-sī *Group* sè-lèk ê “tàu-cheng”, ū..ê sí-lāng-chheh mōh tiāu-tiāu, koh ū..ê ēng ka-kī kò-chit ê chú-koan teh jīn-tēng chit-ê sè-kài.

Koh chàl kóng, kang-hōe kàn-pō chiah khah ū ki-hōe chih-chiap ì-sek kap su-siōng, tãi-to-sò lô-tōng-chiá kin-pún bô hoat-tō lí-kái thiu-siōng su-khó, koh khah bián kóng beh liáu-kái hiah-ê thák-chheh-lāng kóng ê lí-lūn. Tian-tò sī sóan-kí nā kàu, sóan-kí pan-á hoah kah tōa-sè-siaⁿ ê káu-hō, ták-pái to kã lô-tōng kún-chiòng lāng kah

jiát-phut-phut. Sóan-kí soah, hiah-ê kháu-hō mā ták-pái lóng piàn-chò pát-á-phiò, m̄-kú lô-tōng kùn-chiòng kiám ũ in hoat-tō?

Kiàn-kiông hiaⁿ kóng ka-kī sng hó-ūn, chò thâu-ke sī-kan khah chū-iū, thàn ũ-kàu chiah tiòh hó, khan-chhiú koh jīn-tōng--i, chiah ũ chài-tiāu khai chin chē sī-kan ká chheh táuh-táuh-á thak kah bat, koh put-sī tng “Lâm-a” chhōa kang-hōe hiaⁿ-tī thó-lūn, ká in kó-bú.

Kóng kàu lô-bóc, Kiàn-kiông hiaⁿ iáu-sī it-tit kiông-tiāu Tâi-oan kang-lâng su-iàu su-sióng khé-bêng, lán lóng tiòh kè-siók ũi bī-lái ê sin siā-hōe phah-piàⁿ, bē-tàng hòng-khì!

Sái Kè-têng-á ê Éng--á

Pasuya

“Án-ne kám ũ kong-pêⁿ?” Éng--á hiông-hiông tōa-tōa-siaⁿ hoah--chhut--lái.

Tī Liông-san-sī biō-tiāⁿ, Éng--á kap l-tīn lâng teh piān, chiah-ê lêng pêng-siông-sī to tiāⁿ tī chia khai-káng phò-tāu, chin chē sī ũ-lō bô-chhù ê lô-hàn-kha-á, in sī chheⁿ-kī-á ê

sí-tiong-phiò. “Lán 1991 tō tok-lip--ah, bô, sī teh kóng siáⁿ siáu-ōe? 96 nī m̄-sī koh kiò lán ài tng hō--in Tâi-oan chiah ē tok-lip? Ōe lóng kù-chāi in teh kóng--ê?” Éng--á ũ chhùi kóng kah bô nōa, kiông-kiông beh khí-phùi-bīn.

Éng--á teh sái kè-têng-á, kap 2,3 tang chêng pí--khí--lái, pēⁿ-pēⁿ cháu 10 tiám-cheng, thàn--ê sòa kiám chheng gōa khoh, “chêng-tóng lūn-thè” liáu-āu, “chāi-iá-tóng” it-tit iōng “keng-chè piàn bái” teh kong-kek hōaⁿ chêng-kōan ê Tâi-oan-tóng, sui-bóng tui Tâi-oan-tóng jú lái jú chhè-sim, m̄-kú i bô án-ne tiòh khéng-tēng hiah-ê “chāi-iá-tóng”.

“Chū ũ tâu-phiò-kōan khai-sí, góa lóng bē-giàn tng hō Kò-bīn-tháng--ê!” Sè-hàn put-sī to thiaⁿ sī-tōa teh chhoh Kò-bīn-tháng--ê, chò-peng hit 3 tang, koh hō hiah-ê lāu-ō-á chau-that, “Kò-bīn-tháng--ê ká lán Tâi-oan-lâng sng-tng kah án-ne, bô ká péng ná sng sī lêng!”

Sè-hàn ùi Āu-lâng poaⁿ lái Tâi-pak Hâng-chiu-lâm-lō, kui-phiàn pang-á-chhù lóng Ē-káng lái Tâi-pak thó seng-óah ê Tâi-oan-lâng, khōan-kéng bái kah bē kóng--tit, bô ék-keng-á mā bô piān-só, gín-á-lâng lóng tī chhù-gōa lō-piⁿ sé sin-khu.

“Lí ê hák-hùi ē-tàng bé kúi kin bah?” Thak ko-tiong ê sī, lāu-pē choh-sit tng--lái,